

WŁOCŁAWO Kujawskie

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

Przenumerata
na miejscu 1 zł. 80 gr., na prowincji i z odnośzeniem do domu 2 zł. 50 gr.
Ogłoszenia
za wiersz milimetry na pierwszej stronie 10 groszy polskich, na drugiej i trzeciej — 8 gr., na czwartej — 5 gr. Ogłoszenia drobne po 3 grosze za wyraz. Tęszym drukiem — podwójnie. Najm. ogł. — 30 gr. Dla zagranicy ceny 100 proc. wyższe. Układ ogłoszeń czterokolumnowy. Ceny ogłoszeń, podane w złotych polskich, obliczane będą podług kursu złotego franka, ustalonego przez Ministra Skarbu.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12.
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 81.783.

Ważne i dogodne

dla

Przemysłu i Rolnictwa!

HURTOWNIA OPAŁOWA

M. NAPIÓRKOWSKI

WE WŁOCŁAWKU

ul. Kaliska Nr. 17, telefon 209.

dostarcza

w każdej ilości

tylko wagonowo

z gwarancją jakości gatunku

i terminu wysyłki:

WĘGIEL

Śląski, Dąbrowiecki najwyższych gatunków (z głębokich kopalń),

KOKS

— kowalski, hutniczy i giserski. —

UWAGA! Biuro czynne od g. 9 rano do g. 6 p. p.

I szal przeminął, i ludzie i bogi...

A na świat zawsze patrzy Prawda — z krzyża!

Kazimierz Gliński.

Papież Pius XI — Zw. Harcerstwa Polskiego a społeczeństwo polskie.

Błogosławieństwo Ojca św. dla Harcerstwa Polskiego.

(Ciąg dalszy)

Wiele różnych myśli ciśnie mi się do głowy przy rozważaniu faktu przesłania błogosławieństwa Papieża Piusa XI dla Zw. Harcerstwa Polskiego. Najwyższy autorytet dogmatu i moralności błogosławi nam na drogę naszą, na naszą pracę i zamierzenia w przyszłości. Ojciec Chrześcijaństwa, Stróż wiary i etyki, Głowa świata, Zastępca Chrystusa wyciąga ku nam przyjacielską dłoń, jest z nami, dopomaga nam, chce, by owoc prac naszych, krwi i potu, znoju i utrudzenia nie zginął, lecz rozwijał się, rósł i objął świat cały. To nam daje ową opokę, na której oprzeć możemy już teraz z całym spokojem i pewnością nasze budowanie. To da nam moc ducha, która uczyni nas niewzruszonymi w przestrzeganiu zasad naszych i spraw, w pracy dalszej i walce, w olierze aż do ostatka.

Z drugiej strony — gdy spojrzę na krótką, choćby tylko ostatnich kilku lat, kartę dziejów Harcerstwa w Polsce, na to, jak się doń układał stosunek społeczeństwa i różnych jego odłamów i jak dzisiaj społeczeństwo nasze do tej najbardziej zasadniczej sprawy doby obecnej — bo do sprawy wychowania przez Harcerstwo przyszłego społeczeństwa — się odnosi — gorzki uśmiech na usta mi się zjawia.

Któżby dotąd nie zwalczał u nas Harcerstwa i w imię jakich zasad; ilu ono dzisiaj prawdziwych przyjaciół liczy, którzy je rozumieją dobrze, oceniają jego znaczenie i popierają słowem i czynem?

Harcerstwo postanowiło sobie jako swą zasadę nienaruszalną: apolityczność zupełną, służbę bezinteresowną dla Boga, Ojczyzny i bliźnich, przygotowanie wszechstronne, moralne, umysłowe, fizyczne i społeczne przyszłych obywateli Rzeczypospolitej, by w ten sposób odrodzić za lat 20—30 naród cały i zgotować mu lepszą od naszej dolę.

I ta właśnie zasada apolityczności i bezstronności, ta dobra wola, ściągająca na Harcerstwo nielaskę wielu krańcowo, nieraz różnych kierunków ludzi, którzy chcieliby widzieć je przybranem w barwy jakiejś, oczywiście ich własne przedewszystkiem.

Ale Harcerstwo służyło i służy je-

dynie Polsce całej i Polsce chrześcijańskiej.

Początkowo »lewe« odłamy polityczne chciały z Harcerstwa uczynić narzędzie swych celów. Zasada apolityczności odrzuciła te ich zakusy.

I »prawe« czynniki, wiedząc o »narodowym« charakterze organizacji umyśliły tam sobie drogę uterować. I one jednak ustąpić musiały przed opoką, jaką stanowił ten właśnie »narodowy«, t. j. polski, bezstronny charakter ruchu.

I jedna i druga strona, doznawszy zawodu, nie omieszkała potępić Harcerstwa, posadzając je niesłusznie o sprzyjanie przeciwnym hasłom.

Harcerstwo jednak nie ustąpiło ze swej prostej, nieskalanej drogi.

Przyszła potem działalność słynnej »Imki« z jej dolarowymi krociami. Zaofiarowano biednemu, w nędzy materialnej pozostającemu Harcerstwu, wszystko, czego dusza zapagnie, za cenę wślizgnięcia się do władz naczelnych Harcerstwa. Lecz Harcerstwo z oburzeniem odrzuciło samą propozycję frymarchenia duszą młodzieży polskiej. Za to wycierpieć musiało cały atak oszczerstw i kalumnij, które jednak skończyły się zwycięstwem moralnym Harcerstwa.

Wiele Harcerstwo ucierpiało i ze strony osób »pobożnych«, które pomawiały je otwarcie o współdziałanie z masonerją.

Harcerstwo, biorąc Boga za podstawę swego prawa i za cel służbę Bogu i wychowanie prawdziwie, głęboko, lojalnie religijnych obywateli, nie mogło się jednak stać stowarzyszeniem wyłącznie religijnem.

(Duchowieństwo francuskie, które stoi bezsprzecznie pod każdym względem na pierwszym miejscu w świecie katolickim, zrozumiało znaczenie podstawowe skautingu (Harcerstwa) w pracy nad odrodzeniem społeczeństwa. Dzisiaj, pod protektoratem biskupów, kieruje ono najdzielniejszym odłamek skautów francuskich (les Scouts de France).

Ludzie znowu biegunowo przeciwni zaczęli zwalczać Harcerstwo, jako instytucję »klerikalną«, ponieważ w niej pracowało i pracuje wielu księży,

Uczcijcie pamięć wielkiego kapłana i obywatela ś. p. ks. Lutostawskiego, składając ofiary na fundusz oświaty narodowej Jego Imienia.

jako kapelanów, referentów ideologii, czy nawet komendantów.

Szkoły niektóre zabraniały swym wychowankom należenia i pracy w Harcerstwie, gdyż to pociągało za sobą ofiarę czasu, co się znowu mogło odbijać niekorzystnie na ocenach. Zapominały jednak o tym kapitalnym braku szkół naszych, że one dają naukę ścisłą, ale nie przygotowują do życia — co właśnie dopełnia Harcerstwo i, że lepiej jest mieć trójkę zamiast piątki z matematyki, czy historii starożytnej, ale umieć później żyć dobrze i radzić sobie w każdej potrzebie, aniżeli być celującym ze wszystkich przedmiotów, ale skończonym niedołągą życiowym, opuszczającym ręce przy pierwszej napotkanej trudności.

Inne szkoły, a raczej kierownictwa szkół, przeciwnie, przez zbytnią gorliwość, chciały nieraz wszystką młodzież uczynić harcerską, ale na swój sposób i wszystko ująć w ręce, nie pozwalając rozwinąć się najlepszej nieraz inicjatywie. Przy swej najlepszej jednak woli, nie będąc fachowymi w danej dziedzinie, niezawsze wnikawszy w istotę Harcerstwa i jego metod i zapominając o tem, że to jest organizacja, a nie grupa bezdusznych istot — szkodziły wiele wychowaniu i pracom harcerskim.

Były i takie szkoły, które pozwalały na pracę harcerską, ale tylko w lecie, a w zimie broń Boże, bo to czas na naukę (wykuwanie formuł i dat!) i zresztą... można kataru się nabawić na zbiorce drużyny!

Rodzice — jedni wpadali w pierwszy błąd szkoły i ręce łamali, że syn ich, czy córka, przez Harcerstwo gorsze nieco stopnie na okres otrzymuje.

Inni — zabraniali swym dzieciom pracy w Harcerstwie, bo obuwie i ubranie prędzej się zużywa, co, oczywiście, w dzisiejszych warunkach jest nielada zmartwieniem. Lecz znowu, sądząc tylko chwilę obecną, zapominali, że lepiej dzisiaj przez krótki czas młodości chodzić w gorszym ubraniu, byle później, wyrobiwszy się życiowo w drużynie harcerskiej, mieć przez

Z Łodzi.

Izby Rzemieślnicze. Znane jest zjawisko w Polsce zbyt małego wpływu miast na całokształt życia społecznego i politycznego. Można mówić o bezwzględnej supremacji wsi nad miastem. Ale i w miastach dostrzegamy kontakt między bogactwem nielicznych sfer i ubóstwem szerszych mas. Złagodzenie tego kontrastu może nastąpić przez rozrost i rozkwit stanu średniego t. j. rzemieślniczego. W nawale zagadnień dotychczas nie była uwzględniona sprawa ta należyć. W założeniu Izby Rzemieślniczych upatrywać należy krok posuwający tę sprawę naprzód.

Z inicjatywy Ministerstwa Przemysłu i Handlu w krótkim czasie zostaną założone, na wzór Małopolski b. Wielkopolski, Izby Rzemieślnicze w Kongresówce oraz na kresach.

Ustawa o izbach Rzemieślniczych obecnie jest w opracowaniu przez Wydział Rzemiosł Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Po rozpatrzeniu przez strony interesowane t. j. cechy rzemieślnicze poszczególnych centrów rzemieślniczych, oraz postawienie odnośnych wniosków, ustawa ta w stanie ostatecznym będzie w najbliższym czasie przedłożona do zatwierdzenia Komisji Sejmowej. W

związku z powyższem gremium cechów łódzkich wraz z Resursą Rzemieślniczą postanowili: zwołanie zjazdu delegatów cechowych łódzkich na dzień 3 maja r. b. w Łodzi. Zjazd ten zjednoczy około kilkuset przedstawicieli rzemiosł, którzy powezmą uchwały zmian w obecnym statucie Izby Rzemieślniczych, który obecnie został już prowizorycznie opracowany przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. W tym wypadku Województwo Łódzkie, jako najważniejsze centrum rękodzielnicze i przemysłowe będzie miało niewątpliwie głos decydujący w ostatecznej formie pomienionego statutu.

Nadmienić należy, że Izby Rzemieślnicze uczynią przewrót zasadniczy w przepisach o naszych rzemiosłach z 1816 roku. Przepisy te bowiem nie odpowiadają duchowi czasu i są sprzeczne z naszą obecną konstytucją.

Zadaniem Izby Rzemieślniczych będzie normowanie życia klasy rzemieślniczej podług uchwalonego statutu. Izba Rzemieślnicza będzie instytucją rządową i jednostką administracyjną, posiadającą szerokie kompetencje. Będzie władzą nadzorczą nad cechami, stwarzając podwaliny samorządu Rzemieślniczego.

Spisek niemiecko-rosyjski przeciw państwu nadbałtyckim.

Robota baronów pruskich i bałtyckich.

KRÓLEWIEC, 6.3. PAT. Ostpreussische Zeitung donosi za pismem estońskim „Peawahleht“, że wiadomość, iż w Królewcu organizuje się spisek, inspirowany przez nacjonalistyczne organizacje niemieckie Stahlhelm i Wehrwolf, który to spisek skierowany jest przeciwko państwu bałtyckim.

Na czele tego spisku mają stać wybitne osobistości pośród emigracji rosyjskiej, a mianowicie: major Szumskij i pułkownik Siemiotyn, zaś ze strony niemieckiej baron Ropp i Korff. Spiskowcy mieli przesłać telegram z pozdrowieniem do wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza, do generała Bermonta-Awalowa i do gen. Goltza

całe życie buty całe na nogach i ubranie dostatnie, a nawet eleganckie — aniżeli dzisiaj zaoszczędzić jeden garnitur na rok (na mundur harcerski tak mało potrzeba i najprostszego ma-

terjału), a za to do końca życia przez swe doń nieprzygotowanie chodzić w lachmanach. d. c. n.

Ze świata katolickiego.

Prasa katolicka przynosi interesujące wiadomości o panującej dziś w Anglii Labour Party w stosunku do katolicyzmu.

Na półtrzecia miliona z górą katolików angielskich, 85 procent stanowią robotnicy, którzy są po większej części członkami tej okrzykanej Partji Pracy. Jednym z najwybitniejszych przywódców tejże jest katolik James Sekston, robotnik portowy i, ostatnio, marynarz. On to sprawił, że Partja Pracy wykreśliła ze swego programu Przeciwcyrystusowy, lubo, niestety, nie przeciwcyrystusowski, a tylko przeciwkatolicki postulat rozwodów małżeńskich. Dzięki wogóle wpływom swoich członków katolickich, to stronnictwo robotnicze nie ma również w swym programie szkoły bezwyznaniowej. Przeciwnie, katolicy laburysty stworzyli sami sobie szkolnictwo katolickie. Co sobota, jako w dni wyplat, księża chodzili od domu do domu, zbierając składki na budowę szkół.

Dalej, w gabinecie Mac Donalda zasiada katolik, John Wheatley. Inny zaś członek partji, również katolik, O'Grady, jest kandydatem na posła angielskiego w Eseseserepij.

Słowem, Labour Party nie jest bynajmniej partją socjalistyczną w zna-

czeniu tego słowa kontynentalnem. W jej ideologii niema nic z teorii Marksa, którą sam dzisiejszy premier angielski zwalczał ostro w swych publikacjach.

W świetle tych danych, lubo częściowem tylko, gdyż spływającym z charakterystyki jednego tylko stronnictwa, rzucającem wszakże świetne refleksy trzeźwości angielskiej na inne także partje, — można zrozumieć argumenty kardynała Bourne'a, rzucone przezeń na przeszłorocznym kongresie katolików angielskich w Birmingham przeciw wysuniętemu tamże projektowi założenia stronnictwa katolickiego.

Kardynał utrzymywał, że niepodobno żądać, aby wszyscy katolicy byli jednego zdania w sprawach gospodarczych i czysto politycznych, a za wzór podał stosunki parlamentarne na Malcie. Parlament maltański składa się z samych katolików, a jednak są oni tam rozbici na 4 partje, zwalczające się zajadle na wszystkich terenach, krom religijnego.

Tak, to jest możliwe, wszakże tam tylko, gdzie doktrynerstwo partyjne przeciwkatolickie nie wsadza swoich szpilek w sprawy gospodarcze i polityczne, nie wciąga na ich grunt praw i prawd religijnych i nie prowokuje katolików do walki obronnej na tym gruncie. Tak właśnie, mniej więcej, jest w Anglii, w przeciwieństwie do kontynentu europejskiego. To też

konsekwencje, wypływające z specjalnych stosunków angielskich, nie mogą obowiązywać poza Anglią, nie można z nich kuć dyrektyw dla reszty świata katolickiego.

Prymas belgijski, kard. Mercier, od dwóch lat przeszło utrzymuje bliskie stosunki z wybitnymi hierarchami anglikańskimi. W kołach katolickich belgijskich, z tego powodu, zrodziło się zgorzienie, przypominające owo gorszenie się faryzeuszów z Chrystusa, iż obcował i jadł z celnikami i grzesznikami. W zgorzzeniu belgów, naturalnie, nie były faryzejstwa: było ono raczej zgorzieniem maluczkich. To też kardynał, aby je zażegnać, wydał specjalny list pasterski, w którym tłumaczył się dostojnie i miłościwie z wyższych, religijnych celów swoich obcowań z anglikanami, że chodzi w nich jedynie o ich zjednoczenie z Rzymem.

Prymas polski, J. Em. kard. Dalbor, ogłosił list pasterski wielkopostny, poświęcony aktualnej sprawie zbytku i nędzy na dwóch biegunach społecznych. Polaryzacja w podziale dóbr jest zjawiskiem groźnem. Pojawilo się ono w cesarstwie rzymskiem i osiągnęło maximum za cesarza Tyberjusza. Ten darmo szukał rady społecznych statystów. Jedyny ratunek jest w Ewangelji, w ewangelicznem pojmowaniu bogactwa. Tę naukę ks. kardynał wyklada metodycznie i przypomina wszystkim bogatym i

MYSLI.

Wybrał J. K.

Kochaj! — Tak Zbawca świata nakazał; Jego rozkazom któż się oprzeć odola? Kochaj! — Tak do nas Jezus z krzyża [wola, Byś winy serca sercem twojem zmywał. Kochaj! — Lecz kogo? — Ach, oto nie [pytaj, Chrystus wyjątku nie czyni żadnego. Weś ewangelję, i otwórz, i czytaj! Kochaj bliźniego, jak siebie samego! Gdy mu odpuszczysz dla miłości Boga I za złe dobrem hojnie się wyplacisz, Wtenczas zwyciężysz i siebie i wroga, Zasluga krzyża duszę twą zbogacisz.

Ks. Karol Antoniewicz.

Z KRAJU.

Z Wilna. W niedzielę, dn. 2-go marca, staraniem wileńskiego synodu ewangelicko-reformowanego, odbył się uroczysty obchód 85 ej rocznicy stracenia w Wilnie ś. p. Szymona Konarskiego. W kościele ewangelicko-reformowanym odbyło się uroczyste nabożeństwo, podczas którego chóry odśpiewały szereg okolicznościowych hymnów. Po nabożeństwie nastąpiło odsłonięcie w tymże kościele tablicy pamiątkowej. Następnie, z udziałem licznie zgromadzonej publiczności, odbyło się odsłonięcie kamienia pamiątkowego przy ul. Wróblej, na Pohulance, za bramą Trocką. Wygłoszono szereg mów i odśpiewano hymn narodowy.

Od kilku tygodni w różnych gałęziach przemysłu, handlu oraz w instytucjach wileńskich place zarobkowe są jednak sposoby waloryzacji. Gdy w instytucjach polskich za podstawę waloryzacyjną brany jest kurs obowiązujący franka, w instytucjach żydowskich place opierane są przeważnie na rublu złotym. Zjawisko to da się wytłumaczyć tem, iż rynek wileński, wskutek niedawno jeszcze bardzo ożywionego handlu pogranicznego z Rosją, nasycony jest walutą złotą i Wilno dostarcza w największej ilości złotu całemu państwu. Wobec stałej tendencji niżkowej złota pracownicy coraz częściej skłaniają się do waloryzacji według franka.

zamożnym polakom, w imię interesów Kościoła i Ojczyzny, oraz ich własnych: wiecznych i doczesnych.

Świat naukowy, łącznie z Kościołem, uczcił w Watykanie zasługi dra Ludwika Pastora, profesora uniwersytetu w Insbruku, autora monumentalnej, podziwianej przez historyków dla jej bezstronności i ścisłości, historii Papieży. Okazją do tego była 70-a rocznica jego urodzin. Pius XI kazał wybić złoty medal na cześć jubilat. Jeden z kolegów jego uniwersyteckich wręczył mu, w otoczeniu kardynałów i biskupów, dyplom, mianujący go profesorem honorowym wszystkich wydziałów uniwersytetu w Insbruku, i adres holdowniczy z podpisami 870 uczonych świata.

O tem, oczywiście, obskuranci antyklerykalni milczą.

W Dublinie nie doszła do skutku wystawa obrazów pod naciskiem opinii katolickiej, przeciwnej wystawieniu tak zwanych w języku malarskim „aktów kobiecych“.

W Stanach Zjednoczonych działa Towarzystwo Walki z Grzechem. Zwraca się ono przedewszystkiem przeciw pornografii pod wszelką postacią, jako najwydatniejszemu i najpospolitszemu objawowi odrodzonego dziś — poganizmu.

X. Charszewski.

Co niesie dzień?

MARZEC
7
PIĄTEK

Dziś: Tomasz z Akwinn
w. dr.
Jutro: Jan Boży w., Beata.
Wschód słońca o g. 6.36
Zachód o g. 5.43
Wsch. księżycy o g. 7.31
Zachód o g. 7.53

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Marec	godzina	ciężenie powietrza w mm 1000	temperatura w stopniach Celsjusza	zachmurzenie niebieskie 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
3	21	50,8	+3,8	0	C - 0
4	7	52,5	+0,1	0	C - 0
4	13	58,5	+5,4	0	ES - 3

W dniu 5 marca najwyższa temperatura wynosiła +7,1, najniższa - 1,0. Śnieg: - cm.

Kurs franka złotego waloryzacyjnego na dzień 7 marca r. b. wynosi 1.800.000 mk.

Z giełdy d. 6.3:

Dolar	9.250.000
Funt angielski	39.725.000
Frank szwajcarski	1.601.000
Frank francuski	375.000
Frank belgijski	329.700
Lira włoska	398.900
Korony czeskie	264.000
Korony austriackie (100)	—
4% poz. premj. 800.000, 8%	—
złota 15.000.000, 6%, poz. serja II A.	—
1.350.000, 6%, pożycz. dol. 5.450.000,	—
4 1/2% listy zastawne Tow. Kredytowego	—
Ziemskiego (216 mk. = 100 rub. ros.)	—
7.000.000 mkp. — markowe.	—

Odczyt piosła Wartalskiego. Jutro, w sobotę, o godz. 8-ej wiecz. w sali Remizy Strażackiej przy ul. Zabiej wygłosi poseł St. Wartalski odczyt na temat: „Sanacja gospodarcza i finansowa, ustawa o ochronie lokatorów i projektowana ustawa o samorządzie miejskim”.

Bilety na odczyt otrzymać można w Biurze dzienników i ogłoszeń L. Makowskiego; dla pp. członków Stowarz. Kupców Polskich wstęp na odczyt za legitymacjami członkowskimi.

Czartowska Ława. Pod tym tytułem ruchliwa Sekcja Dramatyczna przy Stow. Młodz. Katol. „Spójnia” wystawia w niedzielę dnia 9 bm. w teatrze „Polonia” dramat ludowy w 4 aktach ze śpiewami — J. Golasiewicz. Próby pod kierownictwem p. Jaskiewicz odbywają się razno i dobiegają ku końcowi. Młodzież dokłada wszelkich starań i wysiłków, żeby dramat ten wypadł jaknajlepiej. To też nie wątpliwy ani na chwilę, że społeczeństwo nasze poprze zdrowe wysiłki młodzieży pracującej, co będzie bodźcem dla młodzieży do dalszej pracy.

Bilety wcześniej nabywać można w Księgarni Powszechnej ul. Brzeska i u druków i drukarni Stow. miejscowych. Szczegóły w afiszach.

Podziękowanie. J.W. Panu Baronowi Kronenbergowi za złożone ofiarę w sumie 50.000.000 mkp. składa serdecznie „Bóg Zapłać” Zarząd Stacji Opieki nad matką i niemowlęciem.

Podwyższenie wewnętrznej taryfy pocztowej. Z miarodajnego źródła dowiadujemy się, że pan minister przemysłu i handlu polecił generalnej Dyrekcji poczt i telegrafów przedstawić mu projekt rozporządzenia o podwyższeniu wewnętrznej taryfy pocztowej tak, by jeszcze przed 15 rozporządzenie to mogło być ogłoszone z terminem wprowadzenia go od 15 bm. Polecenie p. ministra oparte jest na życzeniu, wyrażonym na posiedzeniu Komitetu ekonomicznego Rady ministrów z dnia 1 bm. o podwyższeniu opłaty zwykłej na list wewnętrzny do 250.000 marek, za zwykłą kartę pocztową do marek 150.000 i innych opłat do odpowiadającej wysokości.

W sprawie ulg podatkowych. Ministerstwo skarbu komunikuje: „Podane przez niektóre pisma informacje o nowych ulgach dla płatników podatku majątkowego ze sfer rolniczych nie odpowiadają zupełnie rzeczywistości, w tej mierze obowiązuje jedno tylko rozporządzenie wykonawcze, wydane w dniu 1 lutego r. b., które przewiduje wszystkie możliwe do osiągnięcia ulgi.”

Termin składania podań w sprawie tych ulg upłynął w dniu 22 ub. m. Ulgi przyznawane były tylko w wyjątkowych wypadkach i nie mogły mieć charakteru wystąpień zbiorowych a dotyczyły zarówno płatników ze sfer przemysłowo-handlowych jak i ze sfer rolniczych.

Podania do konsulatów. Wobec tego, że wiele podań firm polskich z zapytaniami o firmy zagraniczne napływa do konsulatów Rzeczypospolitej Polskiej bez osteplowania, centralny Związek polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów, na podstawie wyjaśnień ministerjum przemysłu i handlu, podaje do wiadomości, że podania do placówek zagranicznych należy zawsze składać z opłatą stempłową, która od r. b. m. wynosi do 3.000.000 mk. od podania zwyczajnego.

Urzędy państwowe. W uzupełnieniu komunikatu nadzwyczajnego komisarza oszczędnościowego o pracach konkursowych z dziedziny udoskonalenia i uproszczenia trybu urzędowania w urzędach państwowych, dodać należy, że najlepsze prace nagrodzone będą w sposób następujący: 1) 3 nagrody po 500, 300 i 200 złotych za pracę o trybie i systemie urzędowania; 2) 3 nagrody po 500, 300 i 200 złotych za pracę o systemie rachunkowości i kasowości i 3) dwie nagrody po 300 i 200 złotych za prace o manipulacji kancelaryjnej.

Na Wiśle. W obawie powodzi czynione są pewne przygotowania. Na Wiśle przewiercają lód, robiąc przekopami łatwiejszym go do rozdrobnienia. Wobec generalnej odwilży lada dzień oczekiwane należy puszczania lodów na Wisłę. A, jeśli dodamy, że tej zimy opady śnieżne były ogromne i że wszystko pod wpływem promieni słonecznych ma spłynąć do rzek — nie bez lęku należy spodziewać się powodzi.

Przed możliwą powodzią ostrzegamy!

Oczyszczenie ulic ze śniegu. Na ulicach wró roboty. Kłofy, łopaty i taczki w ruchu. Śnieg z ulic niknie. Za parę dni już tylko wspominać będziemy zimę.

TELEGRAMY.

Sprawa kolonistów niemieckich w Polsce.

PARYŻ, 6.III. (PAT) Stosownie do decyzji, powziętej na ostatniej paryskiej sesji rady Ligi narodów, zebrała się tu w dniu wczorajszym komisja rady Ligi narodów w celu zbadania sprawy kolonistów niemieckich w Polsce. Do komisji wchodzi: Suza Dantas, lord Whilimore, przedstawiciel Anglii, hr. Bonalunga, przedstawiciel Włoch. Polska reprezentowana jest w komisji przez dyrektora departamentu politycznego ministerjum spraw zagranicznych, Koźmińskiego, który przybył tu onegdaj z Genewy oraz hr. Szembeka, chargé d'affaires Polski w Paryżu. Komisja zakończy prawdopodobnie w dniu dzisiejszym swe prace.

Sprawa Kłajpedy.

GDANSK, 6.III. (P.A.T.) Biuro Wolfa donosi: Delegacja litewska

Ratujcie zagrożonych powodzią!

Otrzymujemy odezwę następującą: Znow trąbka dzwoni na alarm!

Spieszcie wszyscy, bo grozi wielkie niebezpieczeństwo! Powódź spustoszenie straszne szerzyć będzie. W niektórych miejscowościach nie tylko pola, ale i domy wodą pokryte będą, a kra jak kosa niszcząca, domostwa zniszczy. Ludzie i dobytek będą musieli szukać schronienia pod obcym dachem.

W czynia sercu uczucie miłości nie zgasło, niech spiesz na wezwanie i niesie, co ma, w ofierze!

Kto ma wolny czas, niech w organizacjach ratowniczych da pracę; kto jest w możności zbożem i ziemniakami zwiększyć nasze zapasy, ten niech nie zwleka.

Kto jest w stanie dać dach dla nieszczęśliwych, niech wcześniej o tem powie; kto ma środki lokomocji, wozy, auta — niech zgłosi u nas ilość tych

środków przewozowych, a kto i tego uczynić nie może — niech nie żałuje grosza.

Spieszcie wszyscy, bo czas nagli, a niebezpieczeństwo szybko się zbliża.

Czyn ofiarny całego społeczeństwa niech da nam możliwość w razie nieszczęścia być gotowymi do niesienia wydajnej pomocy!

Ofiary przyjmuje i wszelkich informacji udziela biuro okręgu warszawskiego Polskiego Czerw. Krzyża, Mazowiecka № 9, tel. 214-12 i 193-10.

Prezydium Komitetu:

Okręg warsz. Pols. Czerw. Krzyża, Koło Pracy Kobiet, Narodowa Organizacja Kobiet, Koło Polek, Zjednoczenie Stowarzyszeń Polskich, Polka — repatriantom, Zw. Rzem. Chrześcijańskie, Stow. Ziemianek, Pol. Tow. ofiarom wojny, Stow. Lekarzy Polskich.

Ofiara ziemian.

Na okręgowym zebraniu ziemianek we Włocławku 1923 r. w styczniu postanowiono zaopiekować się doraźnie biedą miasta Włocławka i dla bezpośredniego zetknięcia się z nią zorganizowana została Rozdzielnia przy Biurze Ziemianek.

Po fundusze zwrócono się do 5 kół ziemianek. Od dnia 13 marca 1923 do dni ostatnich Rozdzielnia sprawdzając przez zaufane osoby stopień biedy i potrzeb, rozdzieliła wśród 306 dorosłych osób i 200 dzieci. Mąki pszennej 7 worków i 102 funty
Mąki żytniej 40 " i 104 "
Grochu 16 " i 44 "
Kaszy 17 " i 147 "
Cukru 11 " "

Soli 8 worków i 164 funty
Słoniny 650 kilo
Kartofli 106 korcy i 108 "

Produkta te na obecne przeliczone pieniądze wynoszą 9 miliardów 400 milionów łącznie z drobnymi ofiarami pieniężnymi.

Na powyższe złożyli:

Kółko Radziejowskie 37 1/2%
Nieszawskie 25%
Lubanieckie 25%
Czerniewickie 7 1/2%
Lubieńskie 1 3/4%
Cukrow. i Różni 3 1/4%

Wszelkie informacje i rachunki związane z Rozdzielnią do sprawdzenia w Biurze Ziemianek, Brzeska № 11.

H. Ch.

Precz z nędzą!

W niedzielę 9 marca rozpocznie się tydzień zbiórki na rzecz ubogich po kościołach, sklepach i mieszkaniach. Zbiórka ta postanowiona była na organizacyjnym posiedzeniu wszystkich kół dobroczynnych i społecznych, połączonych w jedno pod nazwą: „Doraźnej pomocy”. Skutkiem drożyzny długotrwałej wiele rodzin popadło w biedę, a nawet w nędzę. Obowiązek miłosierdzia chrześcijańskiego nakazuje dopomóc, tak przez miłość bliźniego, jak przez myśl, że: co tobie dziś, mnie może być jutro. Wszak wszyscy jesteśmy dziećmi jednego Ojca w niebie, braćmi między sobą. Niech serca nasze nie czynią się twardymi na widok nagości, lachmanów i głodu, znaczącego się na wynędzniałych twarzach. Niech się posypią hojne datki, aby powstrzymać uliczną żebranię i pokatną demoralizację.

Szczególniej Wy, Matki, które macie dzieci dobrze odżywiane i odziane, pomyślcie o tych rzeszach biednej dziatwy głodnej i obdarłej. Pomyślcie, jaki ból przeżywa serca nieszczęśliwych rodziców, jaka brzydka zazdrość wkrada się do ich dusz, gdy

porównają swoje i cudze dzieci. Nie dopuście, aby ta zazdrość podsuwała im gwałtowną nienawiść do tych, którzy zabiegliwością, pracą i oszczędnością doszli do zamożności i dobrobytu. Te ujemne uczucia są zawsze wyzyskiwane przez ludzi złej woli na niekorzyść, tak jednej, jak drugiej strony. Pamiętajmy wszyscy, że w jedności siła. A jakież to jest ogniwo, spójające wszystkie siły w „jedność”? Chrześcijańska miłość bliźniego!

Nie dajmy starcom umierać z wycieńczenia i zwątpienia! Nie dajmy dzieciom wyrastać w stanie zdziczenia i nienawiści! Nie dajmy, aby nędza zrobiła z nich bandę rozbójników i złoczyńców zwyrodniałych! Zbierzmy fundusze na otwarcie żłobków, gdzieby biedne matki mogły pod dobrą opieką pozostawić swe maleńkie dzieci, idąc do pracy, dla której rozpoczyna się okres pomyślny.

Przytulki dla starców i kalek, szpitale dla chorych potrzebują koniecznie zaopatrzenia; tylko miłość bliźniego zaradzi brakom, a ofiary serc szlachetnych ukoją gorycz w duszach rozgoryczonych.

wręczyła wczoraj komisji do spraw Kłajpedy odpowiedź na statut Kłajpedy. Ponieważ rząd litewski we wszystkich głównych punktach, a zwłaszcza w punkcie, dotyczącym rady portu, utrzymuje swe poprzednie stanowisko odmowne i ponieważ komisja wysłucha raz jeszcze wyjaśnień przedstawiciela Polski, rokowania podjęte będą na razie w formie nie urzędowej. Delegacja Kłajpedy, która przybyła tu w niedzielę, oświadczyła komisji,

iż opracowany przez nią statut nie odpowiada życzeniom i potrzebom ludności, ponieważ nie zawiera dostatecznie zagwarantowanych swobód kulturalnych i religijnych i nie przewiduje plebiscytu na przypadek, gdyby w stanowisku politycznym okręgu kłajpedzkiego miały nastąpić zmiany.

Sytuacja w Niemczech.

BERLIN, 5.III. (Aj. Wschodnia.) Stronnictwa socjalistyczne i demo-

kratyczne są poważnie zaniepokojone obrotem rzeczy w Niemczech. Przebieg procesu Hitlera jest wyraźnym atakiem propagandy na rzecz stronnictw, podkopujących byt Republiki niemieckiej. Zeznania oskarżonych, obliczone są wyraźnie na zdyskredytowanie republiki i gloryfikację ustroju przedrepublikańskiego. Stan obłąkania zastąpiono przepisami, które oddają pełnię władzy rządowej urzędowi prowincjonalnym. Poszczególni urzędnicy mają prawo decydowania i zezwalania na odbycie zebrań przedwyborczych, dzięki czemu wolność zgromadzeń przedwyborczych staje się iluzoryczną. Niektóre stronnictwa, jak np. Deutsch Volkspartei pozbywają się elementów republikańskich i usiłują wejść w kontakt ze stronnictwami prawicowymi.

List pasterski kardynała Burne.

LONDYN, 6.III. (Aj. Wschodnia). Ponieważ sprawa połączenia kościoła anglikańskiego z Kościołem katolickim stała się przedmiotem żywych dyskusyj a nawet poruszana jest na kazalnicy kościoła anglikańskiego, kardynał Burne wystosował list pasterski do katolików angielskich, w którym zaznacza, że dyskusja nad całą tą sprawą będzie tak długo bezowocna, dopóki kościół anglikański nie zdecyduje się na uznanie dogmatu nieomyślności Papieża. Kardynał zaprzecza pogłoskom, jakoby katolicy angielscy poczynali jakiegokolwiek kroki w Rzymie, przeciw dążeniom do zjednoczenia kościołów.

Przedewszystkiem Polyzyczka.

LONDYN, 6.III. (P.A.T.) „Daily Express” ogłasza rozmowę z Rakowskim, który oświadczył, iż najważniejszym celem rokowań rosyjsko-angiel-

skich ze strony rządu sowieckiego będzie staranie się o uzyskanie w Anglii kredytu w sumie 150 milionów fun. sterl. Rosja, powiedział Rakowski, musi mieć najprzód pieniądze zanim rozpocznie zwracanie swych długów. Rakowski zaznaczył na koniec, że delegacja sowiecka będzie mogła udać się do Londynu, zapewne już w przyszłym tygodniu.

Głód w Rosji sowieckiej.

MOSKWA, 6.III. (Russpress). Urzędowy komunikat sowiecki stwierdza, że republika tatarskiej grozi klęska głodowa. Niedobór urodzajów w roku zeszłym wynosił przeszło 28 milionów pudów i zebranego zboża nie starczy na wyżywienie ludności nawet według normy głodowej. Z wielu miejscowości komunikują już o wypadkach zachorowania i śmierci z powodu głodu.

Również z licznych miejscowości Syberji zachodniej komunikują o licznych wypadkach śmierci głodowej i o wybuchu epidemii tyfusu głodowego i skorbutu. Z powodu głodu ludność sprzedaje i zjada bydło, wskutek tego zasiewy wiosenne również nie będą mogły być dokonane, nawet jeśli rząd sowiecki, jak obiecuje, dostarczy zboża siewnego. Szkoły i przytulki z powodu braku środków i wy-czerpania dzieci pozamykano.

Hiszpanie w Maroku.

MADRYT, 6.III. (P. A. T.) Urzędowo donoszą, że powstańcy marokańscy usiłowali napróżno opanować transport żywności, przytem ponieśli poważne straty. Po stronie hiszpańskiej był 1 zabity i 4 rannych.

MELILA, 6.III. (P. A. T.) Wobec pogorszenia się sytuacji wojsk hiszpańskich pod Fizajza, okazała się konieczność wysłania posiłków w wysokości 3 brygad.

Zniesienia kalifatu.

LONDYN, 6.III. (Aj. Wschodnia). Zniesienie kalifatu wywołało w Londynie bardzo przykre wrażenie. Dzienniki uważają ten krok za nowy dowód nacjonalistycznych prądów, biorących górę w Turcji. Moralna podstawa Kenala - baszy musi wskutek tego ucierpieć. Anglja w żaden sposób nie może pozostawić głowy kościoła machometanckiego bez opieki i w każdym razie pomoże kalifowi do wykonania nadal jego duchownych czynności.

Nowość!

Świat katolicki obchodzi w tym roku sześćsetną rocznicę kanonizacji św. Tomasza z Akwinu. Działalność tego genialnego Doktora Kościoła znana jest przeważnie tylko teologom, inni zaś mają o niej bardzo słabe pojęcie. W języku polskim brak było dotychczas książki, zaznamiającej nas z życiem i dziełami Doktora Anielskiego, to też szczęśliwą myśl powziął ks. Rogiński M. T., proboszcz łomżyński, zabierając się do opracowania życiorysu św. Tomasza. W tych dniach właśnie wyszła z Drukarni Diecezjalnej książeczka p. t. „Św. Tomasz z Akwinu”, znajdująca się na składzie w Księgarni Powszechnej (cena 1 i 200.000). Autor poświęcił swoją pracę ukochanej młodzieży gimnazjalnej w Suwałkach, gdzie był prefektem i wychowawcą. Wielką korzyść może odnieść z tej książeczki młodzież starszych klas, gdyż zastosowana jest do jej potrzeb; a nie tylko młodzież, lecz i każdy człowiek inteligentny przeczyta ją z przyjemnością gdyż napisana jest gruntownie, żywo i podniośle.

Ogłaszajcie się
w Słowie Kujawskim.

Zarząd

Zw. Inwalidów Wojennych Rzpllt. Polskiej Koła Włocławskiego

wybrany w dniu 17 lutego r. b., niniejszym zawiadamia, że poprzedni Zarząd Związku, urzędujący w okresie od 6 czerwca 1923 r. do 17 lutego r. b., a w skład którego wchodził następujący członkowie: Szymański Stanisław, Brzeziński Marcell, Banaszekiewicz Jan, Skorupski Zygmunt i Kawiński Józef, którzy samowolnie upoważniali się, bez wiedzy ogółu członków jak i Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy we Włocławku, do wyszukiwania w majątkach ziemskich pracy dla inwalidów wojennych lub otrzymywania tytułem odprawy kontyngent w naturze, co, jak się wyjaśniło, szło na wyłączną ich korzyść, postanowił zawiesić ich w czynnościach członków.

Sprawa wyżej wymienionych przekazana została na drogę sądową.

Zarząd Koła Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej we Włocławku.

Przewodniczący: Sekretarz:
W. Guezner. M. Moraczewski.

Ze świata.

Nowy Łuk triumfalny.

Oprócz wspaniałego „Arc de Triomphe” w Paryżu, Francja otrzymała jeszcze w roku bieżącym drugi Łuk triumfalny.

Łuk ten, poświęcony pamięci tak francuskich, jak i sprzymierzonych, którzy walczyli na ziemi francuskiej w ciągu wielkiej wojny, stanie przy wejściu na Świętą drogę (Voie Sacré), pod Bar le Duc, w pobliżu dawnego frontu sprzymierzonych.

Jest to dzieło rzeźbiarza Moreau-Vauthiera i budowniczego Maksyma Roisina. Potężna ta budowla mierzy ma osiemnaście metrów wysokości, a czternaście szerokości.

Fundusze na ten pomnik napłynęły ze wszystkich zakątków świata, zwłaszcza jednak z Ameryki północnej.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Z dniem 8-go marca r.b. zostaje wznowiona sprzedaż mleka oraz nabiału po cenach konkurencyjnych w mleczarni M. Dmochowskiej ulica Kaszubska № 11.

SWÓJ DO SWEGO!

Firmy Polsko-Chrześcijańskie zrzeszone w Kuj. Oddz. Stow. Kupców Polskich we Włocławku.

Handel win, wódek, likierów i tow. kolonialnych.

Borzęcki Ludwik, 3-go Maja Nr. 40,
Beczakowicz Stefan, 3-go Maja Nr. 31,
„Polwin”, Kościuszki Nr. 6,
Gorzeński Józef, 3-go Maja Nr. 37,
Pajęczkowski i Lipiński, Srebrna Nr. 3.

Handel win, wódek, likierów i towarów kolonialnych. (w okolicy).

Barcikowski Walenty, Chodecz,
Darnowski Wojciech, Lubień,
Rybacki Andrzej, Choceń,
Ożminkowski Władysław, Lubraniec,
Napiórkowski Mieczysław, Dobrzyń n/Wisłą,
Kozuchowski Stanisław, Chodecz,
Zieliński Marjan, Brześć Kuj. Rynek.

Sklepy kolonialno - spożywcze w śródmieściu.

Ballaun St., Kaliska Nr. 10,
Gomuliński Franciszek, Piekarska Nr. 16,
Gontarek Władysław, Plac Dąbrowskiego Nr. 10,
Grzankowski Stefan, Plac Dąbrowskiego Nr. 7,
Grabowski Aleksander, Nowy Rynek Nr. 8,
Janiak Józef, Królewiecka Nr. 19,
Kozłowska Józefa, Gęsia Nr. 28,
Kaniwski Jan, Kaliska Nr. 23,
Lewandowska Wład., Tumska Nr. 1,
Łukasik Zofja, Kaliska Nr. 3,
Młynarski Stanisław, Szpitalna Nr. 19,
Markiewicz B., 8-go Maja Nr. 14,
Różański Feliks, Przedmiejska Nr. 9,
Szelachowski Józef, Tumska Nr. 12,
Straszewski Franciszek, Pl. Dąbrowskiego Nr. 5,
Szymańska Wład., Tumska Nr. 15,
Tomczak Konstanty, 3-go Maja Nr. 34,
Wapniarski F., Plac Dąbrowskiego Nr. 4,
Wnukowski Andrzej, Nowy Rynek Nr. 7,
Werner Wacław, Pl. Dąbrowskiego Nr. 17,

Zychowicz Józef, Królewiecka Nr. 19,
Ziakowski Jan, Maślana Nr. 5,
Ziółkowski Władysław, Miedziana Nr. 2,

Sklepy kolonialno - spożywcze na przedmieściach.

Aleksińska Wiktorja, Długa Nr. 26,
Bogacki Antoni, Długa Nr. 12,
Błaszczak Salomea, Kapitulna Nr. 7,
Bromont Prakseda, Kapitulna Nr. 27,
Czapski Stanisław, Wolność Nr. 9,
Długolecka Stanisława, Długa Nr. 45,
Daroszewski Jan, Kapitulna Nr. 26,
Dorsz Józef, Zazamcze Nr. 4,
Duniec Marja, Miła Nr. 4,
Dworakowski Władysław, Kapitulna Nr. 10,
Frącek Wojciech, Żytaia Nr. 43,
Głowacki Józef, Długa Nr. 43,
Głuszek Jakób, Kapitulna Nr. 19,
Gurtowska Marja, Kapitulna Nr. 1,
Jaźwiecki H., Długa Nr. 72,
Kowalski Franciszek, Chłodna Nr. 43,
Leszczyński Mieczysław, Kapitulna Nr. 19,
Lewandowski Antoni, Żytnia Nr. 120,
Machtyl Marja, Kapitulna Nr. 43,
Marchlewski Bronisław, Ciasna Nr. 4,
Marszałek Józef, Mokra Nr. 4,
Machtyl Walenty, Długa Nr. 49,
Matwiel Anna, Chmielna Nr. 14,
Ochociński A., Miła Nr. 8,
Piątkowska Stanisława, Prózna Nr. 15,
Rutkowska Anna, Wiejska Nr. 2,
Rymarkiewicz Ludwik, Kapitulna Nr. 6,
Szczechanowa Amelja, Kapitulna Nr. 9,
Scieszek Marjanna, Długa Nr. 33,
Skorupski Zygmunt, Kapitulna Nr. 50,
Szulc Józefa, Prózna Nr. 36,
Szczęśniak Ludwik, Kapitulna Nr. 16,
Udałowski Kazimierz, Kapitulna Nr. 46,
Wesołowski Wacław, Długa Nr. 43,
Zieliński Jacek, Chłodna Nr. 31,
Ziółkowska Antonina, Chłodna Nr. 33.

Sprzedaż cukrów i wyrobów cukrowniczych

Rudzińska W., Trzeciego Maja Nr. 23.

HURTOWNIE

win, wódek i likierów

Grabczewski Aleksander, Cyganka Nr. 19.

Kolonjalne

Czarniecki Sylwin, Plac Dąbrowskiego Nr. 14,
Kozłowski Marcin, Nowy Rynek 18,

Handel zbożowy

Centrala Rolników, Ogrodowa Nr. 3,
Trepka Rodryk, Królewiecka Nr. 19.

Sklepy Białwatno - Galanteryjne.

Bazar Chrześcijański, Brzeska № 29.
Drzewiecka Marja, pl. Dąbrowskiego № 5.
Gruszewska Józefa „Wspólna Praca”, 3 Maja № 14.
Krzemiński Franciszek, pl. Dąbrowskiego № 6.
Krzywkowska Julia, pl. Dąbrowskiego № 5.
Lutoborska i M. Piontek, Piekarska № 4.
Mochorowski Henryk, 3-go Maja № 12.
Ossowski Kazimierz i S-ka, 3-go Maja № 6.
„Spółka Kujawska”, Nowy Rynek № 5.
Tokarzewski Józef, 3-go Maja № 30.
Zielińska Zofja, 3-go Maja № 14.

Sprzedaż tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Krakus Zenon, Nowy Rynek № 7.
Szatkowski Kazimierz, Nowy Rynek № 8.
Zdzienicki Jan, Kościuszki № 4.

Sprzedaż mydeł i soli.

Mirewicz Stanisław, Żabia Nr. 15,
Postolski Antoni, Trzeciego Maja Nr. 28.